

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Ing. Petrem Šuránkem ve věci

žalobce: **O. S., narozen X**, státní příslušník U.
alias V. N., narozen X, státní příslušník R.
alias V. V., narozen X, státní příslušník L.
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců X
zastoupen advokátem Mgr. Jindřichem Lechovským
sídlem Šlejnická 1547/13, 160 00 Praha 6

proti
žalované: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, odbor cizinecké
policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort**
sídlem Křížíková 8, 186 31 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 10. 2018, č. j. KRPS-321116-21/ČJ-2018-010022

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci, Mgr. Jindřichu Lechovskému, se přiznává odměna ve výši 8 228 Kč.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odeslanou dne 31. 10. 2018, domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 24. 10. 2018, č. j. KRPS-321116-21/ČJ-2018-010022 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná rozhodla, že se žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území na území

České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zajišťuje za účelem správního vyhoštění s tím, že se doba zajištění stanoví na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.

2. Žalobce po doplnění žaloby ustanoveným zástupcem namítá, že žalovaná nevyhodnotila dostatečně a přezkoumatelně možnost uložení zvláštních opatření podle § 123a a § 123b zákona o pobytu cizinců. Co se týče neúčelnosti uložení zvláštních opatření, žalovaná podle žalobce vycházela nesprávně z jakési fikce žalobcovy nespolehlivosti pramenící z využití padělaného litevského dokladu. To však nemůže obstát v situaci, kdy se žalobce neprotivil žádnému individuálnímu správnímu rozhodnutí a nelze konstatovat, že by žalobce jakýmkoliv způsobem mařil výkon správního vyhoštění. V tomto směru žalobce upozornil na nutnost souladného výkladu vnitrostátního ustanovení se smyslem, cíli a požadavky směrnice 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návratová směrnice“), jejíž čl. 15 je úpravou zvláštních opatření nahrazujících zajištění cizince implementován. Proto podle žalobce nelze v žádném případě připustit paušalizované rozhodování ve věcech jednotlivých skupin zajišťovaných cizinců, čemuž se však praxe žalované v případě cizinců, kteří využili padělané vízum, nebezpečně blíží, protože žalovaná bez bližšího zkoumání individuálních okolností případu vždy takové cizince zajišťuje. Přitom v minulosti již rozšířený senát Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) výslovně odmítl i správní praxi, která fakticky vylučovala možnost uložení zvláštních opatření u cizinců, kteří nevycestovali po uložení správního vyhoštění, a to právě pro rozpor s návratovou směrnicí. Obdobně tak je přitom podle žalobce třeba odmítnout takovou praxi v tomto případě.
3. Žalobce přitom poukazuje na to, že v jeho případě je patrné, že si je svého nelegálního pobytu vědom a nehodlá jej jakkoliv protahovat např. podáním žádosti o mezinárodní ochranu, nýbrž právě naopak hodlá z území České republiky vycestovat a vrátit se až po pominutí uloženého zákazu pobytu. Zájmy žalobce jsou tak v podstatě totožné se zájmy žalované, a omezení jeho osobní svobody tak představuje zbytečné a extenzivní využití ustanovení § 124 zákona o pobytu cizinců.
4. Žalovaná ve vyjádření zrekapitulovala obsah správního spisu a zopakovala argumentaci obsaženou v napadeném rozhodnutí. Podotkla, že dne 29. 10. 2018 žalobce požádal o mezinárodní ochranu a byl přezajištěn, takže nyní již není na osobní svobodě omezen žalovanou. Dále pak zmínila, že dne 6. 11. 2018 byl se žalobcem po nalezení dokladu v místě, kde se doposud zdržoval, sepsán protokol o opakovaném výslechu, v němž opakovaně potvrdil svou pravou totožnost jako ukrajinský státní příslušník O. S. s tím, že tuto totožnost nechce používat. Tím bylo přitom zjištěno, že žalobci bylo již v roce 2006 uloženo správní vyhoštění na dobu 3 let a že až do roku 2008 byl veden v evidenci nežádoucích osob. Žalovaná tak uzavírá, že zajištění žalobce bylo v souladu s platnými právními normami a zásadním způsobem neporušilo jeho práva. Je zřejmé, že žalobce v minulosti po vydání rozhodnutí o jeho správním vyhoštění nevycestoval z území České republiky a nerespektoval své právní povinnosti. Žalovaná proto považuje žalobu za nedůvodnou a navrhuje její zamítnutí.
5. Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, v rozsahu napadených výroků a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Rozhodoval bez jednání, neboť s tímto

postupem účastníci vyslovili souhlas. Soud přitom dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

6. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce byl zadržen dne 23. 10. 2018 v souvislosti se sporem o zaplacení v restauraci doprovázenému zmateným a agresivním jednáním, neboť jím předložený cestovní doklad Litvy na jméno V. V., nar. X, byl vyhodnocen jako pozměněný doklad (doklad uvedeného čísla patřil ženě). Po vystřízlivění v Protialkoholní záchytné stanici B. bylo se žalobcem následujícího dne zahájeno řízení o správním vyhoštění, v jehož rámci do protokolu uvedl, že se jmenuje V. N. N. a narodil se X v ruské T., již 10-12 let ale užívá litevskou totožnost na vymyšlené jméno, na něž si nechal za úplatu v roce 2005 či 2006 udělat cestovní pas a jeho platnost si nechal v roce 2014 za další úhradu prodloužit. Zda byl pouze pozměněn původní falešný doklad či šlo o jiný doklad, neřešil. Je to poprvé, kdy se dokladem prokázal policii, předtím si na něj ale nechal vystavit evropský průkaz zdravotního pojištění od VZP, na který chodil k lékaři, protože má špatná játra, žaludeční vředy a trpí epilepsií. V minulosti si platil zdravotní pojištění, v roce 2018 ale nikoliv. Alkohol pravidelně požívá, i když ví, že kvůli epilepsii by se mu měl vyhýbat. Uvedl, že je svobodný a bezdětný, z Ruska odjel v roce 1998, kdy v té době naposled pobýval v městě Z. (K. oblast), poté pobýval v Moldávii, na Ukrajině, na Kavkaze a v roce 2002 přijel do České republiky na vízum s platností na 3 měsíce a od té doby zde pobývá. Cestovní doklad ztratil v roce 2004, když byl opilý a nikde to nehlásil, nevěděl, že má takovou povinnost. Tehdy přes známého získal práci při úklidu po povodních v Praze a v Mělníku, vždycky pobýval tam, kde byla práce. Nyní již 6 či 7 let žije v H. v č. p. X, což je sklad stavební firmy, tam mu lze i doručovat. Namísto nájmu tento objekt hlídá. Po úmrtí majitele mu jeho manželka dovolila v objektu i nadále bydlet. Drobnými brigádami v okolí si vydělává na živobytí a na alkohol, obvykle dostává 100 Kč. V České republice nemá žádný majetek, závazky ani pohledávky, je bezdomovcem a nemá vůbec nic. Jeho sestra žila před 20 až 30 lety v I., jak je tomu v současnosti, neví. Bratr žil v E. Otce zabili v roce 1984, zda žije jeho matka, neví, od svého odjezdu o ní nemá žádné zprávy. O udělení mezinárodní ochrany nikdy nežádal a do České republiky by se chtěl opět za pár let vrátit. Neví o tom, že by mu hrozilo v Rusku trestní stíhání či vězení.
7. Dne 24. 10. 2014 bylo vydáno napadené rozhodnutí, jímž byl žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců zajištěn za účelem správního vyhoštění na dobu 90 dnů od okamžiku omezení osobní svobody. V odůvodnění tohoto rozhodnutí je k možnosti využití zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců uvedeno, že by nebylo účelné a bylo by dokonce nemožné. Pokud jde o povinnost hlásit adresu pobytu, zdržovat se tam a každou změnu oznámit policii, žalobce není schopen uvést majitele objektu, v němž má bydlet, ani název firmy, která objekt využívá. Jedná se o polorozpadlý objekt, kde je složen stavební materiál, v němž se nikdo nezdržuje. Žalobce se sám označuje za bezdomovce, který nic nemá, a jeho tvrzení o obývání objektu se tak jeví jako účelové. Pokud jde o možnost složení finanční záruky, žalobce sám uvedl, že nemá peníze ani na vycestování a nemá jako bezdomovec žádný majetek, a neuvedl ani v České republice žijící osobu, která by peněžní prostředky mohla složit. V situaci, kdy žalobce nedisponuje finančními prostředky a nemá v České republice ani žádnou hlášenou adresu, kde by se mohl zdržovat, nebylo mu možné ani uložit povinnost se osobně hlásit na policii v době jemu stanovené. Důvěryhodnost žalobce je oslabena a jeho jednání budí důvodnou obavu, že se bude na území České republiky skrývat, z území nevycestuje a tím zmaří správní vyhoštění. Přestože žalobce tvrdí, že na jím uvedené adrese žije již 6 let, tuto skutečnost nikdy policii nenahlásil, ačkoliv k tomu byl povinen. Z jednání žalobce vyplývá

neúcta k právnímu řádu a neochota se podrobit jakémukoliv správnímu opatření, protože žalobce na území pobývá bez víza a platného cestovního dokladu, opatřil si a držel padělaný cestovní doklad, což je předmětem trestního řízení. Žalobce neřešil délku a oprávněnost svého pobytu, vědomě si pořídil padělaný cestovní doklad. Napadené rozhodnutí žalobce převzal dne 24. 10. 2018.

8. Dne 24. 10. 2014 žalovaná obdržela též závazné stanovisko Ministerstva vnitra, jímž byla potvrzena možnost vycestování žalobce do Ruska. Téhož dne bylo prostřednictvím Interpolu zjištěno, že v evidenci obyvatel Ruska není vedena žádná osoba se jménem V. N., nar. X.
9. Po vydání napadeného rozhodnutí byla učiněna prohlídka objektu na adrese H. X, přičemž zde byl nalezen pokoj s kuchyní, postelí, kamny, televizorem apod. a v něm občanský průkaz Ukrajiny s fotografií odpovídající žalobci se jménem O. S., nar. X. Z výpisů z evidencí k osobě uvedeného jména v návaznosti na to vyplynulo, že uvedená osoba dne 11. 1. 2006 požádala o azyl, její žádost však byla jako zjevně nedůvodná zamítnuta a zamítnuta byla i následná žaloba. Pod č. j. SCPP-34/PH-OPK3-SV-2006 bylo uvedené osobě rozhodnutím ze dne 21. 6. 2006 také uloženo správní vyhoštění na dobu 3 let a v letech 2006-2009 byla uvedená osoba vedena v evidenci nežádoucích osob.
10. Dne 29. 10. 2018 žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany a dne 2. 11. 2018 převzal rozhodnutí Ministerstva vnitra, jímž mu byla uložena povinnost setrvat v zařízení pro zajištění cizinců do dne 16. 2. 2019 z důvodu, že jeho žádost je podána účelově pouze s cílem vyhnout se hrozícímu správnímu vyhoštění. Dne 6. 11. 2018 byl žalobce opětovně vyslechnut a přitom potvrdil, že nalezený ukrajinský doklad je jeho dokladem a že je ukrajinským občanem, *„ale ten člověk nežije, už je ve mně mrtvý, je pryč. Už ve mně umřel dvakrát, nechci o tom mluvit, chci být V. N.“*
11. Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.
12. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“) je
 - a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly,
 - b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), nebo
 - c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené.

13. Podle § 123b odst. 2 a 3 zákona o pobytu cizinců lze zvláštní opatření za účelem vycestování uložit, je-li důvodné nebezpečí, že cizinec v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění k vycestování z území nevycestuje. O druhu a způsobu výkonu zvláštního opatření za účelem vycestování rozhoduje policie. Při rozhodování o uložení zvláštního opatření policie zkoumá, zda jeho uložení neohrozí výkon správního vyhoštění, a přihlíží k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.
14. V daném případě je veden spor v zásadě jen o to, zda žalovaná správně vyhodnotila, že v případě žalobce nepřichází v úvahu uložení zvláštního opatření za účelem správního vyhoštění, a to zejména s důrazem na povinnost cizince se pravidelně hlásit policii ve smyslu § 123b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců.
15. V tomto směru především soud nesdílí přesvědčení žalobce o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, byť mu lze vyčíst jistou míru neuspořádanosti snižující přehlednost jeho odůvodnění. V odůvodnění se žalovaná ke svému závěru o nemožnosti využití zvláštních opatření vyslovuje opakovaně na více místech, nejen v pasáži, kterou žalobce v podané žalobě cituje. Vyjadřuje se k ní tak mj. na 5. straně napadeného rozhodnutí ve třetím odstavci, kde nemožnost uložení této povinnosti nahrazující zajištění dovozuje jednak z nedostatku financí žalobce a chybějící hlášené adresy na území České republiky a jednak z důvodu, že s ohledem na své předchozí jednání žalobce neskytá záruku plnění této povinnosti. Důvody pro nedůvěryhodnost osoby žalobce pak žalovaný opakovaně uvádí i v dalších pasážích odůvodnění.
16. S ohledem na to nelze bez dalšího hovořit ani o paušálním přístupu žalované, protože ta se v napadeném rozhodnutí zabývá individuálními okolnostmi případu žalobce. Namítá-li žalobce, že žalovaná přistupuje paušálně k zajištění každého cizince, který se prokazoval padělaným dokladem totožnosti, uvedená otázka není relevantní pro posouzení tohoto konkrétního napadeného rozhodnutí, jestliže uvedené rozhodnutí vychází z individuálního zohlednění situace žalobce. I v případě nepřijatelného paušálního přístupu ve vztahu ke všem zajišťovaným cizincům totiž takový přístup způsobí nezákonnost pouze těch rozhodnutí, v nichž žalovaný vycházel jen z nezákonných důvodů pro zajištění cizince a zákonu (resp. návratové směrnici) odpovídající individuální důvody vůbec neuplatnil.
17. Žalovaná v tomto případě však v jisté části uplatnila přílehlavou argumentaci, když poukázala na skutečnost, že dosavadní jednání žalobce bylo skutečně takové povahy, že hrubě zpochybnilo jeho důvěryhodnost, která je pro aplikaci zvláštních opatření podle § 123b odst. 1 písm. a) i c) zákona o pobytu cizinců zcela nezbytná. Žalovaná připomněla, že žalobce neváhal svou situaci řešit pořízením padělaného cestovního dokladu, a to opakovaně (v podobě zajištění prodloužení jeho platnosti), dokonce si pořídil s jeho pomocí i evropský průkaz zdravotního pojištění, na jehož základě neoprávněně čerpal zdravotní péči za zvýhodněných podmínek jako občan Evropské unie. To jsou vážné důvody podryvající důvěru, již ve vztahu k dobrovolnému podrobení se správního vyhoštění musí žalovaná mít předtím, než přistoupí k uložení zvláštního opatření (srov. obdobně též závěry rozsudku NSS ze dne 14. 12. 2017, č. j. 2 Azs 237/2017-20).
18. Ani taková situace samozřejmě nemůže použití zvláštních opatření paušálně vyloučit, avšak je nezbytné, aby takové skutečnosti nahloďavající důvěru v poctivý přístup cizince byly v konkrétní situaci vyvažovány skutečnostmi dalšími, které přesto nezbytnou úroveň důvěryhodnosti uchovají. Tak je tomu zejména v případě peněžité záruky podle § 123b

odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, kdy mnohdy i téměř zcela vymizelá důvěryhodnost cizince může být podpořena tím, že se cizinec vystaví riziku ztráty významné majetkové hodnoty pro případ, že by se chtěl správnímu vyhoštění vyhnout. Dalším důvodem pak může být konkrétní rodinná situace cizince, která představuje silný důvod pro to, aby cizinec zůstal pro správní orgány dosažitelný v určitém místě i přes své dosavadní protiprávní jednání, nebo jiný zvláštní vztah cizince k určité osobě či určitému místu, které podstatně snižují obavu z jeho útěku, resp. skrývání se (např. bydliště v konkrétním místě vybavené nesnadno přemístitelným rozsáhlejším hmotným zázemím patřícím cizinci).

19. Žalované však lze přisvědčit, že žalobci žádný z takových faktorů posilujících důvěru v to, že dodrží povinnosti vyplývající pro něj ze zvláštních opatření, nesvědčil. Žalobce sám uváděl, že je *de facto* bezdomovec, který nic nevlastní, a že v České republice nemá žádné blízké osoby, s příbuznými již desítky let neudrhuje jakýkoliv styk. Z toho nelze dovodit nic jiného, než to, že žalobce není na nic a nikoho vázán. V dané situaci tedy žalobci nic nebránilo, aby bez dalšího opustil své dosavadní přístřeší, přesunul se nepozorovaně jinam a na dlouhou dobu tak opět unikl pozornosti správních orgánů. V takové situaci proto soud souhlasí se závěrem žalované, že v případě žalobce s ohledem na konkrétní okolnosti nepřicházelo v úvahu uložení zvláštních opatření za účelem správního vyhoštění. Uplatněné žalobní body tak nejsou důvodné.
20. Nad rámec uvedeného lze jen dodat, že pozdější zjištění žalované učiněná až po vydání napadeného rozhodnutí zcela vyvracejí i pravdivost konkrétních prohlášení žalobce učiněných v žalobě. Žalobce požádal o mezinárodní ochranu a tak přispěl k prodloužení svého nelegálního pobytu na území České republiky (otázku, zda taková žádost nemůže být eventuálně důvodnou, soud nicméně v tuto chvíli ponechává otevřenou), nabídku dobrovolného vycestování uhrazeného v daný okamžik orgány České republiky tak zjevně nevyužil. Naopak se ukázalo, že žalobce po celou dobu řízení o jeho správním vyhoštění žalovanou setrval klamal, když jí uváděl smyšlenou identitu, pod níž by reálně ani nemohlo dojít k realizaci správního vyhoštění do Ruska. Také se ukázalo, že žalobce již v minulosti čelil správnímu vyhoštění, avšak uloženou povinnost nesplnil a setrval na území České republiky. Tím žalobce jen podtrhl správnost závěrů o naprostém nedostatku jeho důvěryhodnosti, která uložení zvláštních opatření znemožňovala. S ohledem na uvedené tedy soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
21. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalované, která byla ve věci úspěšná, žádné náklady nad rámec výkonu běžné úřední činnosti nevznikly. Proto soud rozhodl tak, že žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřisluší.
22. Posledním výrokem soud přiznal ustanovenému zástupci žalobce odměnu za zastupování za dva úkony právní služby po 3 100 Kč [příprava a převzetí věci a sepsání žaloby – § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“) a dvě paušální částky jako náhrady hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, k čemuž je třeba přičíst náhradu za 21 % DPH podle § 35 odst. 9 věty druhé s. ř. s. ve výši 1 428 Kč. Celkem tedy ustanovenému zástupci žalobce náleží odměna ve výši 8 228 Kč, která mu bude vyplacena ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 4. prosince 2018

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
samosoudce